

stora *f*-ar. *Vår armé visste icke att begagna sig af sina vunna f*-ar. — *d*) (i vissa spel) Hvad en skickligare spelare på förhand afstår åt en mindre skicklig, för att göra partiet lika.

FÖRDELA, fördela, v. a. 1. o. 2. 1) Till flera lemna de särskilda delarna af ett helt, som emellan dem skall delas. *Jemt f. en summa mellan tio personer. När summan f-s på hela bolaget.* — *Syn.* Dela, Utdela. — 2) Lägga, sätta, ställa på deras behöriga ställen särskilda föremål, hvilka tillsammans betraktas som ett helt. *F. boktryckeristilar i deras behöriga sack.* — 3) Beräkna, huru mycket hvar och en af ett visst antal personer skall betala af en gifven summa, och påföra hvar och en dess tillhöriga andel. *F. utlagor på de skattskyldige.* — 4) Se *Afdela*, *Indela*. — 5) (med. o. kir.) Från ett ställe i kroppen, der något ondt samlat sig, genom tjenliga medel aflägsna detta, så att det sprider sig i de närliggande delarna och sjukdomsämnet småningom försvinner derifrån. *Med kryddpåsar f. en svullnad.* Har till subjekt äfv. det medel, som dervid begagnas, t. ex.: *Kamfer f-r svulster.* Reflexivt säges äfven om något ondt i kroppen *F. sig*, d. v. s. sprida sig till närliggande delar.

FÖRDELAKTIG, a. 2. 1) Som medför fördel (i alla bem.). *En f. handelsrörelse, befattning. F-t köp. F. affär. F-t giftermål. F. ställning. Det är f-t för staten, att . . .* — *Syn.* Förmånlig, Bätande, Lönande, Indrägtig; se *f. ö. Nyttig*. — 2) Gynnsam. *Hafva ett f-t utseende, f-a betyg om uppförande. Hysa, hafva f-a tankar om någon.* — *Syn.* Gynnsam, Gynnande, Förmånlig, God. [— agtig.]

FÖRDELAKTIGHET, f. 3. Egenskapen att vara fördelaktig. *Man fick snart erfara f-en af dessa anordningar.* — *Syn.* Förmånlighet, Förmån, Nyttja, Fördel, Gagn. [— agt —.]

FÖRDELAKTIGT, adv. På ett fördelaktigt sätt, med fördel. *Döma, yttra sig f. om någon. Postera sig f.* — *Syn.* Se *Väl*. [— agt —.]

FÖRDELANDE, n. 4. Handlingen, då man fördelar; händelsen, omständigheten, att något fördelas. — *Adj.* 1. (egentl. part. akt. af *Fördela*) Säges om medel, som hafva den egenskapen att fördela (bem. 5). *F. medel.*

FÖRDELARE, m. 3. En, som fördelar.

FÖRDELNING, f. 2. 1) Se *Fördelande*, n. — 2) Del af ett helt, som blifvit fördelat. *En f. af trupper.* — 3) (kir.) Aftagandet och slutliga försvinnandet af hettan, rodnaden, svullnaden och värken vid inflammation, genom dertill tjenliga medel. — 4) (mål.) Anordningen af grupperna och föremålen på en taffla, så till ljus som skugga.

FÖRDELSHEMMAN, n. 3. Se *Löningshemman*.

FÖRDELSÅKER, m. sing. Åker, som föräldrar förbehålla sig, då de afstå egendomen åt sina barn.

FÖRDENSKULL, fördä'nnskull, konj. För den orsaken. *Jag tänker, och f. är jag till.* — *Syn.* Se *Derföre*, 1. [— skuld.]

Anm. Ordet är sammansatt af *För den skull* och skrives så äfv. af somliga.

FÖRDERF, fördä'rrv, n. sing. 1) Undergång, olycka. *Störta någon i f-vel.* (Fig.) *F-vels väg*, som förer i förderf. — *Syn.* Se *Olycka*. — 2) (i mor. mening) Förderfvadt tillstånd. *Menskliga naturens f. f-vel bland människor har stigit till sin höjd.* — Bildar sammansättningen *Sedeförderf*. — 3) Hvad som bringar förderf. *Lättjan är ungdomens f.*

FÖRDERFLIG, fördä'rrvligg, a. 2. Som bringar, medför förderf (bem. 1). *F-a råd. En f. politik.* — Föräldradt skriftsätt: Förderfvelig. — *Syn.* Se *Skadlig*.

FÖRDERFLIGHET, f. 3. Egenskapen att vara förderflig. *F-en af dessa råd visade sig snart.* — *Syn.* Se *Skadlighet*.

FÖRDERFLIGT, adv. På ett sätt, som bringar förderf. *Lefva f.*

FÖRDERFVA, v. a. 1. (af gamla ordet *Derfva*) Bringa i förderf, göra olycklig. *Dåligt sällskap har f-t honom. Spelet f-r mången.* — *Syn.* Se *Förstöra*. — 2) (i både fys. o. andlig mening) Vara orsak till, att något bortskämmas, blir odugligt, onyttigt, dåligt. *F. ett arbete. Mycket sölt f-r magen. F. ett läs. F. en häst. Yppighet, njutningar och nöjen f. sederna.* — *Syn.* Skämma, Bortskämma, Förskämma, Förstöra, Försämra, Depravera. — *F-s*, v. d. (om saker) Blifva skämd, i hög grad försämrade. *Mat f. lätt sommartiden. Vinet har blifvit alldeles f-dt.* — *Syn.* Skämmas, Förskämmas, Bortskämmas. — *F. sig*, v. r. 1) Störta sig i förderf, olycka. *F. sig genom spel.* — 2) Ådraga sig så svår kroppsskada, att man har men deraf. *Han har f-t sig i foten.* — *Förderfsvad*, part. pass. Brukas nästan adjektivt i åtskilliga uttryck, t. ex.: *Rida, köra en häst f.*, så strängt, att han förderfvas. *Arbeta, springa, skrika sig f.* *En f. tid*, då sederna äro dåliga.

FÖRDERFVANDE, n. 4. Handlingen, då man förderfvar; händelsen, omständigheten, att något förderfvas.

FÖRDERFVARE, m. 3. En, som förderfvar. *En sedernas, språkets f.* (Bibl.) *F-n*, menniskans synd.

FÖRDERFVELIG, m. fl., se *Förderflig*, m. fl.

FÖRDERFVELSE, f. sing. (föräldr.) Se *Förderf*.

FÖRDETTING, fördä'ttinnng, m. 2. Skämtsamt och föraktligt benämning på en person, som före detta haft något embete, befattning, o. s. v. Nytt ord; förekommer någon gång i tidningar och ströskrifter.

FÖRDEVIND, för'deví'nd, m. sing. oböjl. (sjöt.) Medvind. *Segla f.*, säges om ett fartyg, när vinden blåser ifrån aktern.

FÖRDJEFLAD, förjä'vladd, a. 2. (lågt ord) Se *Djefla*, b). — Ordet, som mindre ofta brukas, är bildadt efter det tyska *verteufelt*.

FÖRDJUPA, förjupa, v. a. 1. 1) (föga brukl.) Göra djupare. — 2) (fig.) Försänka i ett djup af, belasta med. *Hans slöseri skall f. honom i skuld. Minnet af alla dessa händelser f-de honom i tankar.* — *Syn.* Sänka, Försänka. — *F. sig*, v. r. Komma långt in i (t. ex. en skog). *F. sig i skogen.* (Fig.) *F. sig i skuld*, ådraga sig så mycken skuld, att man har svårt att reda sig. *F. sig i betraktelser*, så uteslutande öfverlemnna sig deråt, att man glömmert allt annat. *F-d i skuld, i tankar, i betraktelser, i sorg.*

FÖRDJUPANDE, n. 4. Händelsen, omständigheten, att någon fördjupas i skuld, o. s. v.

FÖRDJUPNING, f. 2. 1) Se *Fördjupande*. — 2) Ställe, som är djupare än den kringliggande ytan. — *Motsats:* Upphöjning. — 3) De mörka ställen eller punkter utan återsken, som finnas midt i vecken af ett draperi eller andra delar.

FÖRDÖLD, fördä'ld, part. pass. af *Fördölja*. **FÖRDÖM**, fördömm, m. 2. Falskt omdöme, som man utan tillräcklig undersökning antagit för sant, på hvilket andra omdömen grundas, och som ej viker för en öfvertygande vederläggning, emedan